

DÉLVIDEK

ZOMBOR, 1942. december 2.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 272. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

MUSSOLINI BESZÉLT

A nagy Don-kanyarulatban előretörték és jelentős területnyereségre tettek szert a német-olasz csapatok — Kalacs és Ordzsonikidzse vidékén összeomlott a szovjet roham, súlyos veszteségeik hatása alatt a Volga és Don között csak csekély erővel támadtak a bolsevisták — A középső szakaszon tovább tartanak az elkeseredett küzdelmek — Vakrémületet keltettek a német bombázók a tuniszi amerikai csapatok körében

Tuniszban ellentámadással több helyiségből kiverték az ellenséget a tengelycsapatok

A nap legkiemelkedőbb eseménye kétségtelenül Mussolini miniszterelnök nagy beszéde. A Duce beszédében, amelyet lapunk más helyén ismertettünk, részletesen foglalkozott a háborús kérdésekkel és szavaiból a győzelembe vetett megindíthatatlan hit cseggét ki.

A háború

Valamennyi arcvonalán fokozódó lendülettel folyik a küzdelem. A Nemzetközi Sajtótájékoztató Iroda mai, részletes helyzetjelentést közöl valamennyi arcvonalról.

A keleti arcvonalról azt jelenti az iroda, hogy a legsúlyosabb harcok a középső szakaszon folynak. A Szovjet itt megint újabb nagy páncélos és tüzérségi erőket vetett harcba. Annak ellenére, hogy a bolsevisták fokozódó hevességgel támadnak a német erők mindenütt sikeresen tartják vonalaikat. Az ellenség újból nagy veszteségeket szenvedett úgy emberben, mint páncélosokban és nehéz fegyverekben.

A nagy Don kanyarulatban a német és olasz csapatok újabb jelentős területnyereséget értek el és előre vitték vonalaikat.

A Sztalingrádtól délre fekvő térségben tegnap újból nagy erővel lángoltak fel a harcok.

Kalacsától délre és Ordzsinikidzse térségében a szovjet nagy felderítő erőkkel kísérelte meg az előretörést, a német záróvonalon azonban megförték a támadások. Szovjet foglyok szerint a bolsevista hadvezetőség ebben a térségben mára tervezte a nagyobb szabású hadműveletek megindítását.

Tuniszban

— az Interinf. szerint — az angol és amerikai csapatok, amelyek eddig csak óvatos, tapogatózó lépéseket tettek, nagyobb erősítéseket kaptak páncélosokban és páncéltörő kocsikban és most nagyobb hadműveletekbe kezdtek.

Meteurtól délre ilyen végyes kötélek megkísérelték, hogy a németek hátába kerüljenek, a tengely csapatok azonban rövid küzdelemben megsemmisítették 14 páncélos har-

cikocsit, 3 páncélos tankot és 3 páncélos felderítőt pedig sértetlenül elfogták, mire az ellenség hátrahúzódt. A németek jelentős zsákmányt ejtettek. Kétszáznegyven angol zászlós katonára, köztük 24 tiszt, a németek fogságába jutott.

Délre ettől a helytől a német felderítők sok amerikai páncélosot vetettek észre, amelyek a szükséges utánpótlást szállító járművekkel együtt sűrű sorokban haladtak előre. Német légikötélek megtámadták ezt az oszlopot és borzalmas tüzet zúdítottak rá. A bombák és a fedélzeti ágyúk tüze példátlan vakrémületet okozott az amerikai katonák között. Rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett az ellenség úgy emberben és anyagban, a német csatagépek újabb hulláma azonban megismételte a támadást, mindaddig, amíg fel nem morzsolta az ellenséget.

Egy másik harciterületen sem jártak jobban az amerikaiak. Ez a szállító oszlop löszert és más robbanóanyagot szállított. A német bombák felrobbantották a szállítmányokat és ezzel a legsúlyosabb veszteségeket okozták az ellenségnek.

A német és olasz légierők eredményes támadásokat intéztek Bone és Algir kikötője és az afrikai partok előtt folyó angolszász hajózás ellen is és újabb érzékeny veszteségekkel növelték az ellenség eddigi veszteségeit.

Bizerta ellen viszont az angolszászok intéztek légitámadást. A támadó gépek közül a francia haditengerészet elhárító ütegei hármat lelőttek.

Libiában — szintén az Interinf. jelenti — a nyolcadik angol hadsereg, amely eddig csak egy páncélos hadosztállal és az ujeelandi gyalogos hadosztállal állt érintkezésben a tengely csapatokkal, újabb páncélos hadosztályt tölt előre, még pedig a 10. angol páncélos hadosztályt. A német légierők állandóan támadják az ellenség felvonuló oszlopait és továbbra is a legsúlyosabb veszteségeket okozzák az angoloknak. Tizennyolc gépjárművet elpusztítottak a bombák. Agedábia mellett egy brit tábori repülőter elleni német légitámadás során két brit gép

elpusztult, nyolc megrongálódott. Uj ezen az arcvonalon, hogy Montgomery, aki elől eddig nem rendelkezett légierőkkel, több repülőzredet tölt előre. A németek megütköztek a brit légierőkkel és 5 gépet lelőttek. A német vadászgépek az ellenséges erősítés ellenére is urai a légtérnek.

A vezéri főhadiszállás

szerdán kiadott hadijelentésében a következőket közli:

— A Terek folyótól északra a német páncélosok visszaverték a szovjet támadását és többször foglyot ejtettek. A Volga és a Don közötti térségben az ellenség elszenvedett súlyos veszteségeinek hatása alatt csak gyenge erővel folytatta támadásait. A nagy Don-kanyarulatban német és olasz csapatok ellentámadással visszavetették az ellenséget. A tengely légierőinek nagy kötelé-

kei a Don középső folyása mentén pusztító hatással támadták az ellenség csapatösszevonásait. A középső arcvonalszakaszon és az Ilmen tó vidékén tovább tartanak az elkeseredett harcok. A Szovjet súlyos árat fizet hiábavaló támadásaiért. A németek újabb 96 szovjet páncélosot pusztítottak el. A légierők itt is a legnagyobb eredménnyel támadták az ellenség utánpótló forgalmát.

Kirenajka nyugati részén a tengely légierői jelentős anyagvesztéseket okoztak az ellenségnek.

Tuniszban a német és olasz csapatok ellentámadással kiverték az angolszászokat több helyiségből és szétugrasztották az ellenséges ejtőernyős alakulatokat. Kilenc angolszász páncélosot szétlőttek. A német légierők saját veszteség nélkül lelőttek 8 ellenséges gépet. Az Anglia körüli vizek és a nyugati partvidék felett hét gépet vesztek az angolok.

Német hegyivadász a Kaukázusban.

Asztrahánt veszélyeztetik a kalmük földön előretörő német csapatok

A szovjet offenzíva nem ért el eredményt

Róma, december 2.

A Popolo di Roma szerint a keleti arcvonalon már több mint 10 nap óta folyó szovjet orosz offenzíva semmiben sem hozta meg azt az eredményt a bolsevistáknak, amelyet Moszkva várt. Már az angolok is kénytelenek beismerni, hogy a helyzet mindinkább megszilárdul.

Timosenko azt akarta elérni ezzel az offenzívával, hogy előretörjön a Don és Donec közötti területre és a Kaukázusból is elűzze a tengely csapatokat. Mindez a legkevésbé sem sikerült. A német és szövetséges erőknek a nagy szovjet erőfeszítések ellenére is sikerült meg-

tartaniok a nyári német offenzíva során elért területi nyereségeket, ott pedig, ahol az ellenség betört, már helyreállították a vonalakat.

Jellemző a helyzetre, hogy a Kalmük sztepén előnyomuló német csapatok az ellenség háta kerültk és már Asztrahánt fenyegetik.

Sztalin a középső arcvonalra utazott

Berlin, december 2.

Az Interinf. berlini hírszolgálat jelentése szerint Sztalin a keleti arcvonal középső szakaszára utazott.

Más jelentések szerint Sztalin azért vezet

személyesen a hadműveleteket, hogy ezzel is lelket öntsön katonáiba és fokozza harckésztségüket, amelyre a nagy veszteségeket szenvedett alakulatoknak ugylászik nagy szükségük van.

Sztalin parancsára kivégzik azt a katonát, aki 20 métert hátrál

Berlin, december 2.

(Német Távirati Iroda) Toropecnél a német hadvezetőség kezébe került Sztalin 139. számú napiparancsa, amely szerint a helyszínen agyon

kell löni azt a katonát, aki az első arcvonalban parancs nélkül elhagyja helyét és 20 méternyit hátrál.

Finnország harmadik éve folytatja elszánt hősiességét a Szovjet ellen

Róma, december 2.

A Stefani iroda hosszabb cikkben méltatja Finnország hősiességét a Szovjet ellen abból az alkalomból, hogy a harmadik évébe lépett a finn-szovjet háború. Megállapítja az olasz híróda, hogy a kis Finnország az egész világ csodálatát kivívta az elmúlt két év alatt azzal, hogy töretlen erővel állt őt Európa keleti

határán. A Szovjet roppant erőfeszítései az északi arcvonalon mutatják a legjobban, milyen elszántsággal folytatja a harcot a kis finn nép. Az olasz nép ezuttal is együttérzéséről biztosítja a baráti finn nemzetet és méltatja Finnország elszántságát, lendületét és hősi küzdelmét az ellenség ellen.

A brit belügyminiszter fia szerint

az egész angol élet a zsidóság átkos befolyása alatt áll

Berlin, december 2.

John Amery, az angol belügyminiszter Berlinben tartózkodó fia nyilatkozott a berlini olasz újságírók előtt. Ezuttal is hangoztatta, hogy azért ment Berlinbe, mert érzelmei homlokegyenest ellenkeznek a mai brit kormány politikájával. Meggyőződése, hogy bárhogy is végződik ez a háború, Angliának semmi jót sem hozhat. Leszögezte, hogy az egész angol élet a zsidóság átkos befolyása alatt áll és ez a

zsidó befolyás az oka a mai háborúnak is. Véleménye szerint eddig csak Amerikának volt haszna a háborúból. Angliában nagyon sokan vannak, még az arisztokraták között is, akik helytelenítik Churchill politikáját, különösen pedig a Szovjettel kötött szövetséget. Churchill elárulta az európai civilizációt azzal, hogy kaput nyitott Amerikának Északafrikában, amely szeres és elválaszthatatlan része Európának.

Darlan államfői jogkörrel ruházta fel saját magát

Ellenkormány alakult Francia-Északafrikában

Berlin, december 2.

Az Interinf. értesülése szerint Darlan tengernagy, aki mint ismeretes elárulta Vichyt és az amerikaiakhoz csatlakozott, „birodalmi tanácsot” létesített Északafrikában, amely az ő vezetése alatt áll.

Darlan államfői jogkört ruházott saját magára. A tanácsot ellenkormányként tekintik és annak a fővezetők és kormányzók is tagjai.

KÜLÖNBIRÓSÁGOKAT ÁLLÍTOTTAK FEL FRANCIAORSZÁGBAN

Vichy, december 2.

A hivatalos lapban megjelent rendelet szerint december 4-étől kezdve valamennyi francia felelősségi bíróság mellett különbíróság kezd meg működését. A különbíróság kommunista, anarchista és a nemzeti és szociális rend bomlasztására törekvő vádlottak ügyeiben ítélkezik.

Darlan-De Gaulle ellentétek és az angol-szász politika

Róma, december 2.

A Messaggero lisszaboni tudósítójának jelentése szerint a Darlan-De Gaulle ügy továbbra is a legélelkebben foglalkoztatja az angol po-

litikai közvéleményt. A brit sajtó washingtoni jelentése szerint amerikai körökben úgy tudják, hogy Roosevelt nem fogja elejteni Darlant De Gaulle kedvéért és a jelenlegi helyzet ebben a

TURUL FILMSZÍNHÁZ
TELEFON: 328

SZUDANI

Szerda—Csütörtök
Magyarul beszélő filmszenzáció * Eredeti szudáni szerzőkkel
Pótműsor:
magyar és olasz hiradó.

vonatkozásban nem fog megváltozni. Hír szerint Roosevelt felszólította De Gaullet, ne akarja magát valamennyi francia szakadár csoport vezetőjének feltüntetni és magatartásával ne nehezítse meg a francia-afrikai politikai helyzetet. Roosevelt a sajtóértekezleten megcáfolta, mintha felszólította volna De Gaullet, hogy tárgyalások végett utazzék hozzá Washingtonba.

Platon tengernagy felszólította a franciaafrikai katonákat, szegüljenek ellen az áruló tábornokok parancsainak

Vichy, december 2.

(Német Távirati Iroda) Platon tengernagy rádióbeszédet intézett Francia-Északafrika tisztjeihez és katonáihoz. Megbélyegezte az áruló tábornokokat, akik azt állítják, hogy Franciaország szabadsága érdekében cselekedtek, de csak egyéni érdekeiket nézték. Platon felszólította az afrikai francia katonákat és tiszteteket, bélyegezzék meg ők is az árulókat és közösjék ki maguk között, parancsaikat pedig ne teljesítsék. Bejelentette Platon, hogy Petain tábornagy és kormánya új hadsereget szervez, amelylyel fel fogja szabadítani Északafrikát az angol-szászok uralma alól.

Itt jegyezzük meg, hogy Darlan tengernagy proklamálta Marokkó elszakadását Franciaországtól.

AZ ANGLIÁBAN TARTÓZKODÓ AMERIKAI CSAPATOK ÚJ FŐPARANCSNOKA

Lisszabon, december 2.

(Stefani) Az Angliában tartózkodó amerikai csapatok főparancsnokává Russell Hartle tábornokot nevezték ki.

DIJON VISSZAKAPJA A KIRÓTT 10 MILLIÓ FRANK PÉNZBÜNTETÉST

Párizs, december 2.

Dijon városára 10 millió frank pénzbüntetést szabtak ki a németek azért, mert a városban januárban meggyilkoltak egy német katonai személyt. A város annak idején ki is fizette a bírságot. Most kitudódott, hogy a város polgári lakossága nem segédkezett a gyilkosnak és nem tanúsított a németekkel szemben ellenséges magatartást, mire a német hatóságok a beszedett pénzbüntetést visszafizették.

NÉMET—BOLGÁR GAZDASÁGI EGYZMÉN

Szófia, december 2.

Németország és Bulgária között kereskedelmi egyezmény jött létre, amely 1943 március 31-ig szabályozza a két ország gazdasági kapcsolatát. A szerződést tegnap írták alá.

VICHY ÚJABB ÁRULÓ TÁBORNOKOKAT FOSZTOTT MEG RANGJUKTÓL ÉS ÁLLAMPOLGÁRSÁGUKTÓL

Vichy, december 2.

A francia hivatalos lap kormányrendeletet közöl, amely több francia tábornokot foszt meg rangjától és állampolgárságától, köztük Francia-Nyugatafrika és Dakar fővezetőjét is.

SZTRÁJK FOLYTÁN SZUNETEL A MUNKA HÁROM FORD-ÜZEMEN

Amsterdam, december 2.

Az Evening Standard c. angol lap jelentése szerint az Ontario állambeli 3 nagy windsori Ford-üzemben nagyszabású sztrájk miatt teljesen szünetel a munka.

Mussolini:

Csak európai diadallal végződhet a háború

A szovjet 80-90 millió embert vesztett már eddig

Róma, december 2.
A fasiszta párt és a testületi kamara ülést tartott Rómában Mussolini miniszterelnök elnöklésével. Az ülésen Mussolini nagy beszédet mondott. Hangzottatta beszéde során, hogy a most folyó háború világméreteket öltött és térbeli területével időbeli tartama is növekszik. Megemlékezett a miniszterelnök Olaszország harcáról. Az elmúlt 18 hónap alatt a Szovjet elvesztette legjobb területeit és emberben 80-90 milliót. Ázsia és Európa határán folyó küzdelem végső diadala csak európai diadal lehet, mondotta.

Megemlékezett beszéde további során a japán fegyverek diadaláról is és az afrikai partraszállásról. Ez a partraszállás nem volt dicső fegyvertény. November 8-án közölte Berlinnek, hogy a megfelelő lépés csak Korzika és az egész Franciaország megszállása lehet. Bizonyosodott az is, hogy a francia hajóhadat az angolszászok kezére akarták játszani.

Mussolini miniszterelnök kitért az olasz városok bombázására és pontos számadatokat közölt. Milánóban a bombázások során 30 ház elpusztult, 411 megromlott és 1973 megsérült. Torinóban 161 ház elpusztult, 874 megromlott

és 2185 megsérült, Savonnában 60 ház elpusztult, 44 megromlott, 970 megsérült. Genovában 187 ház romlott meg, környékén 203, megsérült a központban 1600 ház, a környékén 1649, kisebb sérüléseket szenvedett 4569, a környéken 4861.

Az elpusztult házakat a háború befejezéseig nem építik fel. Az ellenséges légitámadások során 1876 személy meghalt, 3332 megsebesült. A sebesültek közül 838 halt meg a kórházakban. Ismertette ezután Mussolini a haderő veszteségeit. Ezek szerint meghalt 40.000, sebesült 85.900, foglyul esett 237.774, eltűnt 33.700. Az olaszok elsüllyesztettek 167 ellenséges kereskedelmi hajót és 141 hadihajót. Ezzel szemben 162 olasz hajó süllyedt el.

Az olasz légierő a háborúban 1080 ellenséges repülőgépet biztosan lelőtt. Valószínű még 713 repülőgép elpusztítása. A földön 393 repülőgépet semmisítettek meg. Az ellenséges hadifoglyok száma a következő: 21 tábormeg, 2411 tiszt és 39.000 altiszt és közlegény. Ezek a foglyok egytől egyig angolok. Egyéb nemzetiségűek közül foglyul esett 29 tábormeg, 400 tiszt és 69.000 altiszt és közlegény.

Több mint ötszáz házhelyet osztanak ki Temerinben

**Tavaszra felépül az egészségház és a szülőotthon
Temerin fizeti a legdrágább villanyáramot az országban**

Temerin gondoskodik szegényeiről. A felszabadulás után összeírták a nincstelen magyarokat, s a frontharcosok és vitézjelöltek között földet osztottak szét. Most házhelyet is kapnak a sokgyermekes, szegény munkáscsaládok. Több mint ötszáz házhelyet osztanak ki, eddig háromszáz jelentkező igényét elégitették ki.

Stuchlik Lajos országgyűlési képviselő, a Gazdakör elnöke elmondotta, hogy a házhelyeket az ilancsi lejárónál, Tiszsaistván falva mellett, a székely telepek között és az uradalom földjén osztják ki. Sokan kapnak házhelyet a gazdaköri telep mellett is.

A szociális gondoskodás mellett közegészségügyi és kulturális téren is sokat tesznek a község lakossága érdekében.

A jövő év tavaszán felépül az egészségház és a szülőotthon. December 9-én megindul a népművelési munka.

A tanyákon és a telepeken lakó iskolaköteles gyermekek részére a Gazdakör étengedte telepi iskoláját. Ebbe az iskolába 94 gyermek iratkozott be, sajnos

jelenleg oktató nélkül van az iskola. Az ide kinevezett tanítónő elhagyta állását, s a

temerini telepesek most új oktatót kérnek a tanyai iskolába.

A polgári iskolának, amely a megszállás után nyílt meg, 256 tanulója van. Az új polgári iskolát sajnos még nem lehetett felépíteni. A községnek erre a célra 200 ezer pengőt biztosítottak, de

a pénz nem érkezett meg, s az elkészített terveket sem hagyták ezideig jóvá.

Kulturszempontból nagyon nagy jelentősége van a Katolikus Kör és a Gazdakör könyvtárának. Több mint ötezer könyve van a Körnek, sajnos jelenleg az a helyzet, hogy nincs helyisége a könyvtárnak és a könyvkiadás már hosszabb ideje szünetel.

Sürgős megoldást kellene keresni, mert szintiszta magyar község nem maradhat könyvtár nélkül.

A Gazdakör könyvtárában hétszáz könyv áll a tagok rendelkezésére. Ezeknek nagyrésze azonban szakkönyv.

Temerin állandó panasza a drága villanyáram. Talán sehol az országban nem fizetik meg olyan drágán az áramot, mint épen Temerinben.

Egy kilovattért 1.44 pengőt számláz a tisztaistvánfalvi villanytelep.

Megkezdődtek a város minden táján a népművelési tanfolyamok

December 7-ig még lehet jelentkezni!

December elsején Zombor egész területén minden népművelési tanfolyam kezdetét vette. A szervezés a várakozáson felül sikerült, s ha a hallgatók mindegyike még nem is jelent meg az első előadáson, mégis megállapíthatjuk, hogy a népművelési bizottságnak sikerült az alvónak hitt várost felrázni, s a tanfolyamok látogatottsága és sikere biztosítottak látszik.

A jelentkezéseket ugyan már lezárták, de annyian jelentkeztek a kezdet alkalmával olyanok, akik eddig még nem jelentkeztek, hogy a városi népm. titkári hivatal felkérésére közöljük, hogy

a felvételi határidőt meghosszabbították, s még december 7-ig lehet a tanfolyamokra jelentkezni

bármelyik tanfolyamon. A jelentkezéshez nem kell semmi, csupán, hogy az érdeklődő az általa kiválasztott tanfolyam vezetőjénél az előadás kezdetén jelentkezzen.

A teljesen szegénysorsú hallgatók könyvet és füzetet is kapnak, ha kérnek, úgy, hogy anyagi áldozatot senkinek sem jelenthet a tanfolyamokon való részvétel.

Többek érdeklődésére megismételjük a tanfolyamok felosztását.

Analfabéta, vagyis kezdő írás-olvasási tanfolyam. Időtartama: 80 óra.

A Bercsényi-utcai iskolában férfiak és nők számára. Előadó: Lohner Miklós igazgató.

A Nagytemplom-utcai iskolában férfiak számára. Előadó: Gräff István tanító.

Alapismereteket terjesztő tanfolyam azok számára, akik a népiskola VI. oszt. bizonyítványát akarják magánvizsgával megszerezni. Időtartama 120 óra.

A Nagytemplom utcai iskolában. A Baross Szövetség és az Ipartestület jegyzékén jelentkezett férfiak számára. Előadó: Pál Oszkár tanító.

Ugyanott, ugyanezen tanfolyam a Fernbach szállásról jelentkezett, a Turáni Vadászoknál, a Nemzeti Munkaközponthoz s a Drach-gyárból jelentkezett férfiak számára. Előadó: Decleva Géza tanító.

Ugyanott, ugyanezen tanfolyam nők számára. Előadó: Magyar István tanító.

Ugyanezen tanfolyam állami, vagy városi, vagy vármegyei alkalmazásban lévő altisztek számára az Ugyérszég épületében a vármegyei házában. Előadó: Lakatos Tihamér tanító.

Idegen ajkuak számára rendezett magyar nyelvi tanfolyam. Időtartama: 40-50 óra.

A Nagytemplom-utcai iskolában a leventék számára. Előadó: Bosznay József tanító.

Ugyanott ugyanezen tanfolyam nők számára. Előadó: Kandler Karola tanítónő.

A Kóló helyiségében bunyevác nők számára. Előadó: Lohner Ilona tanítónő.

Népművelési tanfolyam a Legényegyletben. Tanfolyamvezető: Mészáros Armand lelkész.

Helyesírási és stílusképző tanfolyam férfiak számára a Gimnázium VIII. osztályában. Előadó: Dr. Gajtók István.

Ugyanezen tanfolyamok nők számára a Tanítónőképzőben. Előadók: Kovács Rózsa és Garam Melánia tanárnők.

Ismételjük, hogy a tanfolyamok díjmentesek. Jelentkezni lehet még dec. 7-ig. Az előadások este fél 7-től fél 9-ig tartanak. Az előadások napjait az előadó a hallgatókkal egyetértésben állapítja meg.

A városi népművelési bizottság kéri a jelentkezett hallgatókat, hogy az előadásokon pontosan jelenjenek meg s amennyiben valakit tudnak, aki a tanfolyamok iránt érdeklődik, vigyék magukkal. Ugyan csak kéri a Bizottság a hivatalvezetőket és munkaadókat, hogy alkalmazottaikat ezen tanfolyamokra engedjék el.

A Fernbach-szállásra tervezett vasárnapi előadások a Nenadics szállásra tervezett tanfolyamok is rövidesen megkezdődnek.

Megkaphatják cipőutalványukat azok, akik október 1-e előtt igényelték

A lakásváltozásokat be kell jelenteni a közellátási hivatalban is

A zombori közellátási hivatal közli, hogy kiállították a cipőjegyeket azok számára, akik október 1-e előtt adták be igényüket. Az utalványokért hatodikáig kell jelentkezni.

Ugyancsak közli a közellátási hivatal, hogy minden lakásváltozást be kell jelenteni. A jövő év első negyedére december végén fogják házhoz küldeni az élelmiszerjegyeket. Hogy a kézbesítés körül zavarok ne történjenek szükséges, hogy mindenki, aki időközben lakást változtatott és így lakcíme nem egyezik a vásárlási könyvbe beírt lakcímmel levelezőlapon közölje új címét a közellátási hivatalnál. A levelezőlapon fel kell tüntetni a vásárlási könyv számát is, mert olyan bejelentést, amely nem tartalmazza a könyv számát is, nem vehetnek figyelembe. A bejelentéseket legkésőbb december 7-ig kell eszközölni. A hivatal címe: Gömbös Gyula uca 11.

Mezőgazdaság

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület közleményei

A bácskai tejtermelés biztosítása újabb cukordús takarmányokkal

A tejtöbblettermelésnek megalapozására nemzeti feladatot jelent az újabb cukordús takarmánytermésnek elterjesztése a háborus helyzetben hiányzó erőtakarmányok és abrakfélék pótlására. A tejtöbblet ezenkívül a téli havazásig kinyújtható legkésőbbi zöldtakarmánynak az óriási marhákáposztának népszerűsítésével is fenn kell tartanunk. Azért szükségesek úgy a rohamosan terjedő és Kiskunhalas vidékéről ejindított méznád, vagy mézciroknak és a már régebben ismeretes féltakarmány cukorrépa- és a bekapcsolása, hogy a tehen állomány állandóan több tejet termelhesen, mert takarmányhiány esetén a semmi- ből nem állíthatja elő a csecsemők serdülők életfenntartásához és az egész társadalom élelmezéséhez annyira nélkülözhetetlen tejet, ami a születés után és az élet végén is az emberek legfőbb táplálékát jelent és a különböző turó és sajt készítményekkel és a joghurt vagy népiesen tarhó nevű különlegességgel a legvitaminosabb könnyű emésztésű gyógyszert nyújtja a gyengegyomruaknak és betegeknek. Maga a tej zsírja: a vaj sok nyugati államban a főzésnél a sertés zsírt helyettesíti. Minden áron és minden eszközzel a tejtermelés fokozására sőt többletet előállítására kell törekednünk és a legjobban tejteltető zöldtakarmányokat és gumósokat előtérbe kell állítanunk. Ezek közül a mézcirok, vagy méznád szinte forradalmat és csodaszzerű eredményeket hozott a szántó földi termelésben.

Takarmánycukorrépa

Termesztésük szinte áldást jelent azokban a gazdaságokban, ahol cukorrépa nem teremtenek és a cukorgyáraktól szállított száraz vagy nyers répaszeletet és szörplét: melasztát a takarmánypácoláshoz nem kaphatnak. Hozamuk 250—300 mázsa holdanként és igazuk van azoknak a délmagyarországi és szegedi magkereskedőknek, akik népszerű elterjesztésükre üzletük portáléja előtt a járdán óriási díszletkaput állítottak fel nagy takarmány cukorrépa rafestésével, mint a budapesti mozgófénykép színházak szokták szenzációs darabjaiknál. A bőtejelést eredményező zöld takarmányozást egész a januári havazásig az öles marhákáposztával lehet kinyújtani. Majd ember magasságúra megnő hatalmas leveleivel és vastag husos törzsével felszecskázva a teheneken kívül a többi marha és juhifélék is nagyon kedvelik. A nyulaknak a legkellősebb csemegéjük, messze földről összesereglenek lerágni a hóból kinyuló leveleit és törzsáját és ott a gyümölcsfáknak is békét hagynak. Azért nincs nagyobb arányban elterjedve, mert a termelő közönség attól fél, hogy ültetni és locsolni kell, holott nem kell palántáit Répasortávoságra kell vetni május elején és kiritkítani és lókamálás mellett kiegyezés után óriás alakúra megnő. Jelenleg kevés magot tudnak behozni Németországból. Belföldi magtermesztése nagyon indokolt és sürgős. A Bács-Bodrog vármegyei községi házakon már az első világháború alatt óriási lepe-

Meglehetősen elterjedt több vármegyében a kiscigák között. Az a 10 hektóliter holdanként méz, vagy cukorszörp, amit felszecskázott szárából és félrett magvaiból is kiperéselnek méz-, szesz és cukor készítéséhez az óriási szárban és levélzetében a legkitünőbb tejteltető és hizlaló takarmányt nyújtja. A nedves homokos területeken is gyönyörűen díszlik és gyakorlatilag azt jelenti, mint mikor a magyarországi fölösleg cukorgyári nyerscukor készleteket állami cukorprémiummal a nyugati államokba szállították ki és ott a takarmányra ráhívva tehenekkel és háziállatokkal feletették, abrak és dara helyett. Ugy kell természetesen, mint a kukoricát, sűrűben vetve és ajánlatos magjának nagyarányu elszaporításával az eddig természetesen csalamádé helyett beállítani, hogy a tejhozam fokozására mentől gyorsabban működésbe lépessen és a szeszgyártásnál használt melasztát, vagy cukorszörplevet is helyettesíthesse. A gumós takarmányok közül a rozsasziú zöldfejű félcukorrépa, melyeket takarmány cukorrépa néven árúsítanak, tartalmazznak sok táperőt. Ezek a takarmánycukorrépa nehezebb kiszedések, mert a földben ülnek, csak a rozsasziú és zöld fejük látszik ki, de pótolják az abrakot, tömött kemény tartalmuk miatt jobban eltarthatók és háromszor annyi közönséges takarmányrépa pótolnak az etetésnél. A tehenek nagyon kedvelik és többet tejelnek tőlük a téli félévben is.

dő faliképen volt minden tanácsteremben kifüggesztve a zöldsziú óriási marhákáposzta, hogy ezt kell természetesen a téli tejteltető zöldtakarmányozás biztosítására, a kötöttebb és barna talajokon. A homokos földeken, ahol a takarmány káposzta nem díszlik az óriási tök meghonosítása ajánlatos, amelyet nem szabad a sűrű kukorica közé bevetni, mert ott befúlad, hanem egy öles szélességű sorokba fészektárgyázza egy-egy sor 8 soros korai kukoricával, mert ezt is május közepén kell elvetni lehetőleg őszi keverék zöldtakarmány tarlójába, hogy a szélviharok ki ne fújják, csak a soroknak a helyét kell 3 borzodavetéssel kiszántani, a sorközé pedig, mikor a tök indái folyni kezdenek, fokozatosan lehet ekével lehántani kapálás helyett. Az óriási Mamuth tök melyet a kínaiak keresztezésből állítottak elő, szürkeshajú kataszteri holdanként 600—1000 mázsaig terjedő hozammal örvendeztet meg a gazdát, ha fészek műtrágyát is kap az egy-egy villa istállótrágya mellé. Nagy mennyiségű olajtökmagot is szolgáltat, amelyet most szapanért lehet az olajgyáraknál átcserelni. Rozsasziú husát összeszecskázva a bepácolt takarmányba sok levelet ereszt és a harmadik napon barack illatu erjedéssel a tehenek és hizó állatok legkedvesebb csemegéjét képezni, szinte felszürcsölik a levét és tőle a legnagyobb tejmennyiségeket termelik. Ezt is ujévig lehet etetni a felesleges termést nagy sikerrel tudjuk besavanyí-

tani szecskával keverni, amikor a tök meg savanyítva gombasalátaszzerű kellemes takarmánnyá változik.

Ezekkel az újabb cukordús takarmányfélékkel lehet a háborus többlet tejtermelést előremozdítani az abrakhiányok holt-pontjáról. A kisebb termelők gazdaságában a hadigondozás eredményes megoldásánál a fejős kecskék elterjesztésével lehet nagyon sokat segíteni. Régi közmondás: hogy »a kecske a szegény ember fejőstehene«. Az utak mellett és a kertekben is könnyen megél, szintén nagyon szereti a közmondásos káposzta levelet, amelyet az óriási öles káposzta nagymértékben szolgáltat néhány sor vetéssel is. A földművelési kormány nagy megértéssel segíti elő Svájcban a Säänentáli fehér és őz színű barna legjobban tejelő növendék kecskéknak behozatálát kedvezményes áron. Amihez még az Orsz. Nemz. Családvédő Alap is nyújt támogatást.

Tegyük meg mindent, hogy a tejlátást szülődabb alapokra fektetve úgy a városokban, mint a községekben is biztosíthassuk a legszélesebb néprétegek számára. Zomborban is a legsürgősebb szükség van erre.

MEDVECZKY KÁROLY
m. kir. gazd. főtanácsos

Jöjjön a Petőfi utcába!

Itt is kaphat nagy választékban:

**rőfös és divatárut,
órát, ékszeret, bőröndárut,
virágot, férfi és női kalapot,
s ha hozzánk jön mondhatja,
hogy kifogott magának egy jó napot**
A Petőfi utcai kereskedők

500 millió kilogram gyümölcsíz a német háziasszonyok teljesítménye. A német háziasszonyok ez év nyarán és őszen 500 millió kilogram gyümölcsíz és zselét főztek be. Ezt a számot a statisztikusok a kiutalt cukormennyiségből állapították meg. Ugyanis a cukorjegyeken kívül Németországban lekvárjegyeket is kibocsátottak, melynek ellenében a fogyasztó 700 gram gyümölcsíz vagy 350 gram cukrot kap. Ez a szabad választás a háziasszonyok módját ad arra, hogy lekvárszükségletét saját maga is befőzhesse. Ezt bizonyítja az a tény, hogy a háziasszonyoknak több mint 60%-a cukor mellett döntött. A német háziasszonyok befőzési teljesítményükkel az ipari előállítást jóval felülmúlták, mely a német gazdaságban egyedülálló. Ez a csodálatos teljesítmény főként a kiskertgazdálkodásra vezethető vissza, ugyanis Németországban az almafák 40%-a és a szilvafák 60%-a magántulajdonban van. A boggyógyümölcsök-nél ez az arány még nagyobb. A háziilag előállított lekvárt a háziasszonyok tehát legtöbb esetben saját kertjük terméséből állították elő.

40 fillérért

megveheti már a „DÉLVIDÉK” napotárát. A mai időkből igazán nélkülözhetetlen minden házból, falun, tányán és városban egyaránt. Hasznos utmutatásokat talál benne, hű barátia lesz egész éven át.

Rendelje meg,

vagy jegyeztesse elő azonnal, mert a jövő hét elején már megtele- lenik. — Előjegyzéseket kiadóhivatalunkon kívül elfogad minden lapárusunk. A negyven fillér beküldése esetén postán küldjük el a napotárt.

Színház

A bolond Asvayné

Kedden este zsúfolt ház előtt mutatta be a Kőszegi társulat Zomborban az első prózai darabját, Harsányi Zsolt: Bolond Asvaynéját. A darab nagy sikert aratott, s ezzel ismét bebizonyosodott az, hogy a komoly prózai daraboknak is van közönsége, ha nem is annyi, mint a zenés operetteknek. Van a városnak olyan rétege, amely kizárólag csak zenés darabokat látogat, azonban időközben a komolyabb igényű színházpártoló közönséget is ki kell elégíteni.

A fővárosban a Nemzeti Színház újdonsága a Bolond Asvayné. Már hónapok óta fut a darab a legteljesebb siker mellett.

A címszerepet Torma Augustus alakította. A leghálásabb és a legnehezebb szerepe volt. Művészetnek minden skáláját igénybe vette, a fiatal, szerelmes, majd a szenvedő asszony kínzó, vonagló, kétségbeesett vívódását művészi tökéletességgel mutatta be. Ugy váltotta fel ezt a második felvonásban a csendes, tépelődő, az álom beteljesedésére váró öreg asszony halk, finom játéka, olyan zökkenő nélkül és finoman, hogy azt a művészet csúcsteljesítményének nevezhetjük. Kétségtelenül meg lehet állapítani az előadás után, hogy Torma Augustus a legtehetségesebb művészek egyike a vidéki színtársulatoknál.

Homn Pált eddig csak operettekben láttuk. Most más oldalról is gegismertük. A féltékeny férfi szerepében drámai alakítást nyújtott. A csendes, halkszavú orosz jogoly szerepében is tökéletesen érzékeltette művészetét.

Zelmányi Lenke szerepében Grusinszky Alice meghódította a közönséget. Jól mozog, természetes, s ez a legtöbb, amit a lehetséges színésztől kérnek.

Miklós Klári Zelmányi Franciska szerepében jó játékot nyújtott. Szenes Sándor prózában is kitűnő. Zelenay József alakítása tökéletes volt.

A darabot Tarnay József rendezte és erről is csak dicsérettel lehet megemlékezünk.

Diszeloádást rendez a Kőszegi társulat december 5-én

A Zomborban vendégszereplő Kőszegi színtársulat december 5-én szombaton este diszeloádást rendez Kormányzó Urunk név napja alkalmával. Erre az alkalomra ünnepi műsort állítottak össze, mely a következő:

- 1) Himnusz, játszma a honvéd katona zenekar.
- 2) Ünnepi beszéd, elmondja Holpert Gyula gimnáziumi tanár.
- 3) János vitéz.

Az előadást bérletszűnetbe adják, s tekintettel a nagy érdeklődésre a jegyeket csütörtöktől kezdve árusítják a pénztárnál.

Elegáns KALAPOK és SAPKÁK
Jó minőség, nagyválasztékban kaphatók

„BANATIA”
Brandt István
ZOMBOR, Petőfi u. 6.

Készül a Délvidék naptára. A Délvidék szerkesztősége az idén is kiadja naptárát. A szép naptár rövidesen elkészül és minden városban és községekben kapható lesz. Mivel a papirhiány miatt csak korlátozott példányszámban jelenik meg a naptár, ajánlatom már most előjegyeztetni kiadóhivatalunkban, vagy a lapárusnál.

Mindenkinek nélkülözhetetlen!

MEGJELENT

A visszatért Délvidék és Szeged szab. kir. város és környéke címűre

TARTALMAZZA:

Szeged, Csongrád, Hódmezővásárhely, Makó-Szentes, Újvidék, Szabadka, Zombor, Zenta, Magyarakanizsa, Bácsalmás, Újverbász, Obecsó, Palánka, Topolya, Bajmok, Apatin, Horgos, Kula, Hódság, Titel, Ada városok és nagyközségek

valamint az összes falvak, tanyák pontos címadatait

az összes hatóságok, hivatalok, iskolák, orvosok, ügyvédek, közjegyzők, községi jegyzők, kereskedők, iparosok, stb. stb., stb. címait pontos és áttekinthető

összeállításban és szaknévsorban is

lelkismeretes pontossággal összeállító tkeménykötésű Címűre ára P 20
Megrendelhető: "Délvidéki Napilapok Kiadóhivatalánál" BUDAPEST,
V., Pozsonyi ut 40. — Telefon: 498-162.

A közellátás és termelés új rendjéről és egyéb időszerű mezőgazdasági kérdésekről tárgyalt a kecskeméti Gazdakamara

Nagy érdeklődés mellett folyt le a Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamara őszi közgyűlése Kecskeméten. A földművelésügyi miniszter képviseletében dr. Vaja Béla kamarai h. igazgató, az Országos Mezőgazdasági Kamara képviseletében dr. Halács Ágoston kamarai igazgató vett részt. dr. Máriássy Mihály elnök a mezőgazdaság legelső feladataként jelölte meg: Termelni minél többet! Megállapították, hogy a Duna-Tisza közze gazdái megfogadták a földművelésügyi kormány biztatását és a kamara területén zöldelő vetések bizonyítják, hogy a magyar gazdák teljesítik köteleességüket. Ezt a háborút meg kell nyerni, ezért a gazdák vállalják az áldozatot.

Dr. Gesztelyi Nagy László igazgató elismeréssel szólt az ismeretlen adófizetőről, aki rendkívüli terheket visel. Tavasszal még vizekkel kellett a gazdáknak küzdeniök, néhány hónap múlva esőért könyörögtek. Ez az a végzet, mellyel földjeinken meg kell küzdünk. Újabb területeket kell bevonni a mezőgazdasági művelésbe, most mégis arra kell törekednünk és arra a földre kell segítséget adnunk, amely azt azonnal meghálálja. Dr. Gesztelyi Nagy László kamarai igazgató vetette fel a mezőgazdaságfejlesztő törvény gondolatát és dolgozta ki azt ezelőtt 14 esztendővel. Most úgy érzi, hogy e törvény végrehajtását is ki kell dolgoznia. Bejelenti, hogy erre vonatkozó elgondolásait már a miniszterelnökkel és a pénzügyminiszterrel is közölte. Irányelvként jelölte meg, hogy e pillanat-

ban ott kell beruházni, ahol annak gyümölcsötetésére meg van a készség. A mezőgazdaság gépesítésével, takarmány-elvártási módok tökéletesítésével, több silóval meg lehet oldani a takarmányozás problémáját. Hangsúlyozta, hogy a gazda akkor is termelt, amikor a buza 8.— P., a rozs 3.— P és 1 q. vegyes burgonya 1.— P volt, amikor a borát 8 filléért vették meg. A jövőben is fog termelni. Lemondással és nélkülözéssel is vállalja kötelezettségeit. Bármilyen nehéz, mégis meg kell oldani a mezőgazdasági munkáskérdést, mert enélkül nincsen termelés! A munkáskérdés megoldásának előfeltétele az árkérdés megoldása. A kamara a háborús gazdálkodásra rendezkedik be. Tanfolyamokat is ebben a szellemben rendez. Bejelentette, hogy a Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamara ez évben tartja az 50. gépkezelői tanfolyamát, amelyen eddig 2000 hallgató végzett. A kamara budapestkörnyéki kiemeltsége 10. évét tölti be. A kamara Talajtani Intézete Bácska talajainak és különböző gyümölcs-talajoknak vizsgálataival fokozza eddigi munkáját. A kamara által létesített pillsi népfőiskola második tisztségébe lépett. Ezzel kapcsolatban újabb népfőiskolák támogatását vették tervbe. A kamara összegyűjti a népies szikjavítási módokat, új pillangós takarmány termelési versenyt vezet be. A legnagyobb elismeréssel hangján szólt a kamarai tagok és kamarai tisztviselők munkájáról.

Megtérítést fizetnek a világitási vállalatok a közvilágitásra fel nem használt áramért

Az elsötétítés elrendelése óta több város képviselőtestületében szóváltették, hogy a csökkentett világitás következtében azok a világitási vállalatok, amelyek részben, vagy egészben ingyen tartoznak közvilágitáshoz áramot adni, a hatósági rendeletek folytán jogosulatlan haszonhoz jutnak. A hivatalos lap mai számában kormányrendelet jelent meg, amely előírja, hogy ha hatósági rendeletek miatt a közvilágitás céljára elfogyasztott villamosenergia mennyisége nem éri el azt a legnagyobb mennyiséget, amelynek díjtalan szolgáltatására a villamosmű magát kötelezte, az üzem az

elfogyasztott villamosenergiamennyiség díjtalan szolgáltatásán felül még 30 százalék-nak megfelelő megtérítést is köteles fizetni a városnak, illetve a községnek. Szabályozza a kormányrendelet a térítés összegét abban az esetben is, ha a kikötött legkisebb árammennyiséget sem használják fel közvilágitási célokra. A ma életbelépő rendelet intézkedéseit alkalmazni kell az 1941 január 1. óta bekövetkezett csökkenéssel kapcsolatban is, az ilyen régi tételű megtérítést azonban 12 havi egyenlő részletben kamatmentesen fizetheti az érdekelte vállalat.

Hírek:

AZ OTI KÖRZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8. második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **VÁROSI ÜGYELETES ORVOS:** Dr. Lackner Lajos, Trefort utca 4. Telefon 188. — **ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Arany kereszt, Deák Ferenc krt.

A magyar feltalálók kiállítása. A Magyar Feltalálók Országos Szövetsége a közel jövőben ünnepélyes keretek között nyitja meg állandó kiállítását Budapesten. A kiállításon a feltalálók találmányainak modellei esetleg rajzai kerülnek kiállításra. A kiállítást nem csak a nagy közönség hanem szakemberek is látogatják és így a már forgalomban levő találmányok is könnyen közzismerté válhatnak a kiállítás révén. A Szövetség vezetősége a nála bemutatott találmányokról az érdeklődőknek szívesen ad felvilágosítást. A szövetség tagjainak találmányait díjtalanul állítja ki, csupán némi biztosítási költség terheli a feltalálót. A kiállítás megnyitásával kapcsolatba a legötletesebb találmány jutalomban részesül. A kiállítást minden hétfőn és pénteken d. e. 10—11-ig tartják nyitva.

Levente Katalinból Szilágyin. Tudósítónk jelenti: A Levente Egyesület a leány leventékkel karöltve, Petz Péterné leventeoktató vezetőjével nagyszabású Katalinbált rendezett. A tiszta bevételből a harctéren küzdő szilágyi honvédek részére szeretet-csomagokat küldenek. A szilágyi leányleventék közül 6-an jelentkeztek a leventeoktatói tanfolyamra. A leányleventék karácsonyra különféle játékszereket készítettek a harctéren küzdő honvédek kicsinyei számára. Ezeket az ajándéktárgyakat az ünnepek alatt osztják ki a kicsinyek között.

Megalakult a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség kisköszegi fiókjá. Kisköszegről jelentik: Kisköszegen megalakult a DMKSz fiókjá. Az alakuló közgyűlésen megjelent Holpert Gyula zombori gimnáziumi tanár és Pfaff Kálmán községi jegyző. A megnyitó beszéd és titkári jelentés után megválasztották a tisztkart és a választmányi tagokat. A választás után Holpert Gyula központi kiküldött beszédet mondott, amelyben a Délvidék teendőinek egész sorozatát fejtette ki. Hangsúlyozta a krisztusi és hazafias szellemben való együttműködés fontosságát. További indítványok során dr. Detre Lászlóné Medveczky Bella írónőt, a kisköszegiek lelkes pártfogóját tiszteletbeli tagnak és Horn József nyugalmazott tanítót az egyesület megszervezőjét egyhangulag díszelnökké választották meg.

Baltával agyonverte apját. Bivinyi István 62 éves piricei lakos sertésvágás közben összeszóvalkozott fiával, a 30 éves Istvánnal. A fiu a vita hevében a kezében lévő baltával olyan erővel vágta fejbe apját, hogy az azonnal szörnyethalt. A gyilkos fiut letartóztatták.

Magas kitüntetést kapott dr. Kolos István pénzügyőri felügyelő. A Kormányzó Ur Öfóméltósága a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét adományozta dr. Kolos István pénzügyőri felügyelőnek, Bács-Bodrog vármegye pénzügyőrsége parancsnokának.

Ismeretlen szélhámós lakásrekvirálás ürügye alatt fosztogatott Szabadkán. A rendőrségre több feljelentés érkezett, amelyek szerint egy lakásrekviráló szélhámós garázdálkodik Szabadkán. A jömegjelenésű, jóöltözött bőrkabátos fiatalember katonai megbízottnak adja ki magát és adandó alkalommal a lefoglalt lakást kifosztja. A feljelentések alapján a rendőrség megindította a nyomozást és az ismeretlen szélhámós ellen körözölevelet adtak ki.

Egy árpamagból 2700 szem. Egy rossiteni mezőgazda földjén egyetlen árpamagból 135 kalász fejlődött ki. Mivel minden egyes kalászban körülbelül husz szem volt, az egy szem vetőmag 2700 szemből álló termést hozott.

Bács-Bodrog vármegye és Zombor város nagy lelkesedéssel csatlakozik a Főméltóságu Asszony segélyakciójához

Megszervezik a gyűjtést a hadbavonultak hozzátartozói számára

Ismeretes, hogy a Főméltóságu Asszony országos gyűjtőakciót szervez a hadbavonultak hozzátartozóinak megsegítése érdekében. Dr. Deák Leó főispán az akcióval kapcsolatban kedden este hat órára a vármegyházára értekezletet hívott össze, amelyen megjelentek valamennyi közsület és egyesület képviselői. Résztvett az ülésen báró Apor Gizella a Vöröskereszt országos főnökasználója, Mauks Márta délvidéki és Fehér Gizella zombori főnökasználója is.

Az értekezlet, amely előtt Müller János, a Vöröskereszt zombori elnöke ismertette az akciót, egyhangú lelkesedéssel fogadta az akció megindítását. Az értekezleten részletesen megbeszéltek a gyűjtés módjait és megállapították, hogy december 6-a és 16-a között két gyűjtő napot rendeznek. A gyűjtésbe közvetve vagy közvetlenül bekapcsolódik minden társadalmi szerv.

Ki felelős Pap Imréné haláláért? Tiltott műtéttel vádolnak egy orvost

A zombori törvényszék szándékos emberölés vádjával vonja felelősségre dr. Heim Béla 48 éves nemesmiliticsi orvost, aki a vád szerint 1940 novemberében tiltott műtétet hajtott végre Pap Imréné nemesmiliticsi asszonyon. Az asszony a műtét következtében meghalt.

Dr. Heim azzal védekezett, hogy a halált okozó műtétet nem ő hajtotta végre. Papp Imréné már a megkezdett műtét következtében beállott súlyos állapotban for-

dult hozzá segítségért és ő csak arra vállalkozott, hogy a megkezdett műtét okozta bajokat kiküszöbölje. Gépkocsiján Hódcsán vitte az asszonyt, majd amikor ott nem tudtak segíteni rajta Zomborba hozta, végül az asszony kívánságára Doroszlóra szállította, a szerencsétlen asszony azonban utközben meghalt.

A bíróság több tanút hallgat ki. A tanúk kihallgatások még folynak.

Verébkonzerv Svédországban. Az egyik legnagyobb svéd konzervgyár, mint a legutóbbi stockholmi élelmiszerbotrány kapcsán a svéd lapok jelentik, »erdei madár« megjelöléssel veréb-, varjú- és sirálykonzerveket hozott forgalomba. A nagy nyereséggel dolgozó gyár vezetőit a törvényszék a közönség felháborodása ellenére érdekes módon csak »tisztességtelen verseny« címen ítélte el.

Áthelyezett rendőrök. Illés Ferenc, Takács III. József és Erdős Miklós főörzsőrmestereket, akik a felszabadulás óta a zombori rendőrkapitányságon teljesítették szolgálatot Sopronba. Szakál György főörzsőrmestert pedig Szentre helyezték át. A zombori rendőrkapitányságra viszont 12 próbarendőrt helyeztek át, valamennyien dunántuliak.

A LEGÉNYEGYLETBE DECEMBER 7-ÉN KEZDŐDIK A TANFOLYAM

A Katolikus Legényegyletben 7-én, hét óra este 7 órakor kezdődik meg a helyesírási és továbbképző tanfolyam. Előadók: dr. Gajtkó István és Gróf Imre tanárok és Mészáros Armand lelkész.

Életfogytiglani kényszermunkára ítélték a sofőrt, mert ellopta a katonáknak szánt szeretet-csomagokat. Vichyből jelentik: Igen súlyos büntetést mondott ki a francia állami törvényszék egy lopási ügyben. Renné Delange francia gépkocsivezetőt azzal bízták meg, hogy gépkocsiján szállítsa el a katonáknak szánt szeretet-csomagokat. A sofőr a csomagok közül tizenhatot ellopt, amiért a bíróság életfogytiglani kényszermunkára és vagyonvesztésre ítélte.

KÉNYELMES, TISZTA, OLCSÓ SZEGEDEN A „ROYAL” SZÁLLÓ!

Drágult a dohány és az alkohol Törökországban. Isztambulból jelentik: Törökországban 50—100 százalékkal emelték a dohány- és alkohollétszámát és jelentős mértékben drágult az alkoholos italok ára is.

Lopott és amikor rájöttek, szegényében felakasztotta magát. Szenttamásról jelentik: Berenta Ferenc 18 éves szenttamási legény több kéretpárt lopott. Amikor a rendőrség elfogta töredelmesen bevallotta tettét, mire szabadlábra helyezték, de az eljárás folyt ellene. Berenta amíyira szegylte a falu előtt, hogy büne kitűdött, hogy kihasználva az otthoniak távollétét felakasztotta magát. Mire rátaláltak halott volt.

Dubrovnikban festőakadémiát létesítenek. Zágrábról jelentik: A dalmáciai Raguzában (vöi Dubrovnik) letelepedett horvát festők kezdeményezésére állami segéllyel festőakadémiát állítanak fel.

Mulatózás közben ellopták a pénzt. Topálov Péter zombori lakos jelentette a rendőrségen, hogy Apatinban az egyik kocsmában női társaságban szórakozott, miközben ismeretlen tettes ellopta 100 pengőjét. Az a gyanúja, hogy a pénzt a társaságban lévő egyik nő emelte el. A rendőrség megindította a nyomozást.

Közel kilenc millió hajóteret süllyesztettek el a német buvárok egy esztendő alatt. A német lapok összefoglalókat közölnek a buvárhajók egyéves harcáról. Egy esztendő alatt a német tengeralattjárók 8.853.000 tonna hajóteret süllyesztettek el. Ebben a számban nincs benne a szovjet vesztesége.

Hóviharok Finnországban. Finnországban beköszöntött a tél. A hőmérséklet tíz fok alá süllyedt és már több napja havazik. Szerdán reggel hatalmas hóviharak dúltak az országban. Helsinkiben a villamosközlekedés megbénult. Az elmúlt esztendőben novemberben beköszöntött már a téli idő, de az idén novemberben még egész enyhe volt az időjárás.

Bácskai képviselők értekezlete Zomborban. Bácska országgyűlési képviselői hétfőn tartják meg Zomborban szokásos havi értekezletüket a vármegyházán, Deák Leó dr. főispán elnökletével. Az értekezleten időszerű ügyeket tárgyalnak.

Szombaton ül össze Zombor törvényhatósági bizottsága. Zombor város törvényhatósági bizottsága szombaton ül össze. A kisgyűlést Cserta Péter dr. polgármester péntekre hívta össze. A szombati közgyűlés napirendjén fontos ügyek szerepelnek.

Hibakiigazítás. »Járásí nemzeti védelmi nap Apatinban« című tegnapi számunkban megjelent cikkünk első mondatába egy nem odavaló sor került tördelési hiba folytán, ami a mondat értelmét megváltoztatta. A mondat helyesen így hangzik: Apatinban vasárnap járásí nemzetvédelmi napot tartottak, melyet Dellin Frigyes járásí vitézi hadnagy, mint a Nemzetvédelmi Egyesülés járásí parancsnoka rendezett meg.

SPORT

Az utolsó forduló hozza a legnagyobb meglepetéseket

Az NB III. Alföldi csoport tizenkettődik fordulójához hozott egy néhány váratlan eredményt. Érdekes, hogy ép a táblázat élén álló csapatokat érte kellemetlen meglepetés, a Bajai TISE-t, Temerin és a Bácskát.

A legnagyobb meglepetés minden bizonytalanságot a temerini eredmény.

Ahol a harmadik helyen álló TTC kénytelen volt saját pályáján egy pontot leadni az utolsó helyen álló Szentesi MÁV-nak. Még rosszabbul járt a Bajai TISE, mely Makón volt kénytelen hagyni mind a két pontot, s ugyan így járt a Bácska is Ujvidéken.

Az UTC mint előre látható volt, könnyű és nagy győzelmet aratott Mezőkovács háza felett, s most már 21 ponttal is biztosította az első helyet, mert már egy csapat sem bírja még csak megközelíteni sem, pedig valószínűleg fog még két pontot szerezni.

A Bajai TISE utolsó mérkőzését Makó ellen elvesztette, s így az őszi idényt 17 ponttal fejezte be, s ha bár jelenleg megmaradt a második helyen, nem biztos, hogy ezt a helyet meg is tarthatja továbbra is. Igaz, hogy a TTC és a Bácska esélyei is gyöngültek, de van még egy mérkőzésük, s ha ezeket megnyerik, könnyen leszoríthatják, igaz, hogy a Bácskának erre nem sok esélye van, mert ha meg is nyeri az utolsó mérkőzést szintén 17 pontja lesz azonban gólaránya sokkal gyengébb mint a bajaiaknak, s így nem kerülhetnek a második helyre.

A Temerini TC az eldöntetlen mérkőzése dacára megmaradt a harmadik helyen 16 ponttal. Ha az utolsó mérkőzést megnyeri a második helyre kerülhet, viszont ha elveszti és a Bácska győz, ugy kénytelen lesz a negyedik helyre menni. Nagyobb veszély nem fenyegeti, mert a többi csapat közül egyik sem előzheti már meg. Ugyalászik a temerini csapattal valami baj van, az utóbbi mérkőzéseken nem nagyon jól szerepelt.

A Bácska is elvesztette vasárnap a két pontot, egyelőre még megmaradt 15 ponttal a negyedik helyen, s ha vasárnap legyőzi a ZSE-t és Temerin elveszti a két pontot a harmadik helyre kerülhet, azonban ha a mérkőzést elveszti a ZSE jobb gólaránnyal megelőzheti.

A Békéscsabai MÁV, mely az idény elején meglehetősen gyengén szerepelt a vége felé nagyon is feljavult, s így 14 ponttal fejezte be a bajnokság őszi idényét. Jelenleg az ötödik helyen van, de nem sok remény van rá, hogy ezt a helyét megtartsa. Az utána következő három csapatnak 13 pontja van és mindegyik játszik még egy mérkőzést, s akár melyik szerez még két pontot az meg fogja előzni. Gólaránya meglehetősen jó (37:29), s így ha még egy csapatnak lesz 14 pontja jobb gólaránya miatt megmenekülhet mostani helyét.

A Zombori SE vasárnapi győzelmével a hetedik helyről a hatodikra került 13 ponttal. Ha a vasárnapi mérkőzését megnyeri esetleg még a negyedik helyre is felkerülhet. Nem tudjuk még milyen döntést hozott az MLSz a bezdáni mérkőzéssel kapcsolatban, de ha esetleg neki ítéli a két pontot és a vasárnapi mérkőzést is megnyeri 17 ponttal még a második vagy harmadik helyre is felkerülhetne. Minden esetre a kilátások még jók, de hogy meg fogja-e nyerni vasárnapi mérkőzését, ez más kérdés. Ha vasárnap elveszti a két pontot, kénytelen lesz a hatodik helynek is búcsút mondani, de ez a veszély nem olyan nagy, mivel a másik két csapatnak 13 pontja és

nehéz mérkőzéseik maradtak hátra (az UVAK Szentesen játszik, Bezdan Makón) így ezek is nehezen fognak két pontot hazahozni. Viszont ha Makó legyőzi Bezdan 14 pontja lesz és meg fogja előzni a ZSE-t.

Az Ujvidéki VAK vasárnapi győzelmével a Bácska felett a nyolcadikról a hetedik helyre került. Most 13 pontja van, s ha vasárnap megszerzi a két pontot a 4 vagy 5 helyre is felkerülhet, ez természetesen azonban attól is függ, hogy a többi csapat milyen eredményt fog elérni. Az utolsó mérkőzését Szentesen játsza, s habár a csapat az utóbbi időben nagyon is feljavult, nem könnyelheti el előre a két pontot, mert úgy látszik a szentesi csapat is erősen feljavult, ez látszik abból is, hogy vasárnap Temerinben elvett a TTC-től egy pontot. Ha veszít, kénytelen lesz lejjebb menni a táblázaton, pedig a győzelemre nem sok kilátás van.

Ugyan ez az eset a Bezdáni SE-vel, mely vasárnap kénytelen volt egy pontot átadni a Szabadkai Sportnak. A hátra maradt mérkőzése meglehetősen nehéz, Makó vasárnap Bajától is elvett mind a két pontot, s így a BSE-nek sincs valami nagy kilátás, hogy mostani helyzetén javítson. Ha bár neki is 13 pontja van, gyengébb gólaránya miatt, kénytelen volt a hatodik helyről a 8-ra visszamenni.

A Makói AK legyőzve vasárnap a BTISE-t 12 ponttal a 10 helyről a 9-re került. Jövő vasárnap saját pályáján Bezdan-nal játszik, ha ezt a mérkőzést megnyeri — ami könnyen megeshet — úgy még sokat javíthat mostani helyzetén. Ha szerencséje lesz és azok a csapatok melyeknek 13 pontjuk van (ZSE, UVAK és BSE) elvesztik vasárnap a mérkőzéseket úgy három hellyel is feljebb kerülhet.

Mezőkovács háza súlyos veresége ellenére is csak egy hellyel ment lejjebb, s 11 ponttal a 10 helyre került. Vasárnap Temerin látja vendégül, s tekintettel a temerini csapat jelenlegi gyenge formájára könnyen szerezhet még két pontot, s akkor javíthat helyzetén.

A hátramaradt többi négy csapatnak helyzete nem rózsás. Ha győznek is csak a táblázat alsó részén maradt számukra hely, ha meg veszítenek közelebb jutnak az utolsó helyhez.

A MOVE Zombori TK 7 ponttal megtartotta a 11 helyet. Ha vasárnap legyőzi a Szabadkai Sportot 9 ponttal megmarad mostani helyén, előbbre már nem mehet, viszont ha veszít és a mögötte lévő csapatok közül valamelyik megszerzi a két pontot, az megelőzi.

A MOVE Szabadkai Sport vasárnap saját pályáján elvett Bezdan-tól 1 pontot, s ezért a 13 helyről a 12-re került. Vasárnap van az utolsó alkalma, hogy pontot szerezzen, de erre nem sok kilátása van. Ha ez sikerül, úgy megmenekül az utolsó hely veszélyétől és 8 ponttal megelőzné a Zombori MOVE-t. A csapat úgy látszik az utóbbi időben feljavult, de nem hisszük azért, hogy vasárnap Zomborban győzni fog.

A Szentesi MAV csinálta meg a forduló legnagyobb meglepetését azzal, hogy a harmadik helyen álló TTC-től Temerinben elvett egy pontot és ezzel az utolsó helyről az utolsó előttiére került. Vasárnap otthon játszik, s így megvan az alkalma, hogy még jobban eltávolodjon az utolsó helytől.

A bácsalmási MOVE vasárnapi veresége következtében ismét visszakerült az utolsó helyre, ahonnan három héttel ezelőtt nagy nehezen megszabadult, de most már igazán nagyon kevés reménye van arra, hogy ezt a helyet még az ősszel elhagyja.

Karácsonyi ajándékot

vásároljon, órákat, ékszereket, ezüst, kristály, dísz tárgyakat

Scheurer Gáspár

órák-ékszerész

Zombor, Petőfi utca 13

Tört aranyat, ezüstöt, briliánsot a legmagasabb napi áron vesznek

Utolsó mérkőzését a bajnokjelölttel játsza, igaz saját pályáján, de azért nagyon kevés kilátás van arra, hogy pontot szerezzen.

Amint a fentiekből látható, habár még csak egy forduló maradt hátra, kivéve az első és utolsó helyet, a bajnoki táblázaton még nagy változások lehetnek. A legnagyobb változások a táblázat felső és középső részén lesznek. Érdekes, hogy még a nyolcadik helyen álló csapat is felkerülhet a negyedik helyre is ami bizonyítja, hogy az erőviszonyok a csapatok között meglehetősen ki vannak egyenlítve.

A XII. forduló a hazai csapatoknak kedvezett, idegen pályán egy csapat sem győzött, a legjobb eredményt idegen pályán a Szentesi MÁV érte el. Eldöntetlen mérkőzés kettő volt.

Ebben a fordulóban összesen 35 gól esett (12-vel több mint az előzőben). 24 gólt adtak a győztesek, hetet a legyőzöttek és 4 gól esett az eldöntetlen mérkőzésen.

Ki a legnépszerűbb bácskai játékos?

A játékos neve

Melyik csapatban játszik:

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Zombor thj. sz. kir. város Kereskedő tanoncskolájának Felügyelő bizottsága pályázatot hirdet az igazgatói és az óraadó tanerők állásaira.

Az óraadó tanerők a következő tárgyakra alkalmazhatók: I. o.-ban a hit- és az erkölcstanra: 1 óra a rom. kat. és 1 óra a gör. keletiekre; a magyar nyelvre heti 1 óra, a számtanra 2 óra, földr. és áruismeretekre 2, a keresk. level. és keresk. ismertetésre 1, a széprásra 1, a könyvvitelre 1; a II—III. és IV. összevont osztályokban a magyar nyelvre 1, a történelem- és polg. ismeretekre 1, a számtanra 2, a földr. áruismeretre 1, a keresk. levelezés- és a keresk. ismertetésre 1 és a könyvvitelre heti 2 óra.

Az óraadó tanerők szempontjából a következők az irányadók: a) közismereti tárgyak tanítására legalább tanítói képesítés, b) a keresk. szaktárgyakra keresk. középiskolára képesített tanár, megfelelő gyakorlati szakember és szüneti keresk. szaktanfolyamot végzett egyének.

Javadalmazás: az igazgató tiszteletdíja évi 500 P; óradíjas tanerők óránként évi 75 pengő. Amennyiben a városi költségvetésben 1943. január 1-től kezdődőleg a törvényhatóság magasabb óradíjak kifizetését lehetővé teszi, abban az esetben ettől az időponttól kezdődőleg magasabb díjakat fognak fizetni. A kifizetés a Város által megállapított módon történik. A vállalkozó óraadók kötelesek az előírt tanmenetek és óravázlatok elkészítésére, az osztályfőnöki teendők díjtalan ellátására, az ügyvitelben való díjtalan közreműködésre, a tantestület által kiküldött tag pedig a testületi és felügyelő bizottsági jegyzői teendők díjtalan ellátására.

A kellően felszerelt kérvények december 9-ig terjesztendők be a zombori áll. keresk. középiskola igazgatói irodájában.

Zombor, 1942. december 2.

Zsulyevits Ernő,

a városi keresk. tanoncsk. Felügyelő biz.-nak elnöke.

Örömet okoz harctéren küzdő honvédrokonának, ismerősének, ha rendszeresen küldi neki a „Délvidéket”.

A német rohamosztások Szatmárpály utcáin. A város már csak romhalmaz. Minden épületet külön kell bevenni, minden ablak mögött puskacső leselkedik a hős katonákra. Az előnyomulás lépésről-lépésre halad, a katonák a falak mellett húzódnak előre, hogy kifüstöljék a bolsevistákat.

Német páncélos fedezi a gyalogság előnyomulását a szovjet földön. Sáros, rossz úton szakadatlanul follik a német páncélosok előretörése.

Kis francia falun keresztül mennek át a német gyalogságok. Két nap alatt megszállták a németek Franciaország földközti tengeri részét.

Európa nyugati partvidékén eddig hiába kíséreltek az angolok. A németek erős védőállásokat építettek ki.

Tuniszi csendélet. Az olasz katona csereüzletet bonyolít le egy beaszülöttel.

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(39)

— Ha így haladunk, soha se csipnek el bennünket — szöjt Weir ideges nevetéssel. — Kentville-ben vannak jobb kocsik, mint az enyém, de senki se hajt jobban, mint én. Még Frank Baker se...

Kis vártatva Weir leoltotta a kocsik lámpáit és vakon hajtott tovább.

— Miért oltotta el a lámpát? — kérdezte Leila.

— Nekem a holdvilág is elég. És a lámpa már messziről elárulhat bennünket. Ha valahol lesnek reánk, én akarom előbb megpillantani őket.

Dombok és lejtők egymásután maradtak el mögöttük. Percenként egy mérföldet haladtak.

— Jó kis gép — nevetett Weir.

Sehol semmi jele az üldözésnek.

Ahogy egy domb tetejéhez közeledtek, Weir lassított, megállt. Az út mély bevágásban folytatódott és két oldalt meredek homokkal fogta közre. — Mielőtt nekimegyek, megnézem, mi van a túlsó oldalon — szöjt Weir.

Eltűnt a bevágásban. Két pillanat múlva visszajött. — Az út el van torlaszolva — mondta komoran. — Négy kocsi áll keresztben.

— Oh! — suttogta Leila reszkető hangon.

Weir beugrott a kocsiba, hátrafordult és meg akart fordulni.

— Mit érünk vele, ha visszafordulunk? — rebegte Leila. — Csak szembe rohanunk velük.

— Le kell térnünk valami mellékútra és úgy a partra — mondta Weir. — Kocsin nem juthatunk ki Kent-ből, Csónakot kell keríteniünk.

— A legközelebbi mellékút az, amely tőlünk vezet le — mondta Leila.

— Helyes, — szöjt Weir — ott fognak bennünket keresni a legkevésbé.

Merészen visszafelé tartott.

— Nem fog menni — suttogta Leila.

Igaza volt. A szemközti domb tetején fény jelent meg és egy pillanattal utóbb egy kocsi lámpái váltak láthatóvá. A kocsi nem egészen egy mérföldre lehetett és nagy sebességgel közeledett.

Az út mellett mindkét oldalon sövény húzódt. Se befordulni, se megfordulni nem lehetett. Weir az útmenti árokba vezette a gépet és megállt. — Ki kell szállnunk — mormolta.

Egy szempillantás alatt kint voltak a kocsiból, még egy pillanat és tul voltak a baloldali sövényen és a frissen boronált rozsföldön át rohantak lefelé. Lent erdő sötétlett. A talaj puha volt.

— A vak is megláthatja lábnyomainkat! — morogta Weir.

Folytatjuk.

Apróhirdetések

Bezárban vas-ekék, morzsolók, vasárak olcsón kaphatók Lang kereskedőnél. Ugyanott egy ióházból való fiut tanoncnak felvesznek. a-2725-f

3 vaskályha szén és fafűtésre csövekkel együtt eladó. Megtekinthető: Bercsényi út 19. a-2731-f

Elcserelném 33 1/2 k. holdas, elsőrendű szántóföldből álló szállómat, szép épületekkel Szondon, ugyanolyan prima földdel Baranyában, mely közel van vasútállomáshoz. Megkereséseket és ajánlatokat: Benzinger József Apatin, vásártér, címre. a-2746

Keresek megvételre használt favágógépet, 3.50 HP benzinmotorral. Krokker Antal pékmester, Kiskőszeg. a-2759-f

Jókarban lévő borkabát eladó, Megtekinthető: II. Felsőváros, XXI. ucca 4 szám. Elza szállásnál. a-2760-f

Műköszörüs segéd, ki önnállóan dolgozik, azonnali belépésre felvétetik. Cím: Floszberger József, Zombor Zrinvi utca 2. a-2640-f

Eladó a város belterületén 1465 négyszögöl evümlcsös, lakóházzal és melléképületekkel. Felvilágosítással szolgál dr. Müller János ügyvédi irodája Zomborban. a-2754

Stráfkocsi 5 mázsa teherbíró, jókarban lévő eladó. Megtekinthető: Vadászúrt R. T., Zombor. a-2761

Eladó jókarban lévő utazóbunda. Megtekinthető: Széchenyi krt. 10. a-2762-f

Veszek használt mezőgazdasági gépeket. Róder Dezső vulkán-garázs. Zombor. a-2763-f

Jó házból való fiut piccolonak felveszek. Kalmár István vendéglős, Temerin. a-2764